

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Voortgangsrapportages waterschappen regionale waterkeringen 2023

Geachte Statenleden,

De provincies Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Holland werken samen met de acht inliggende waterschappen aan de waterveiligheid in West-Nederland. Totaal ligt in West-Nederland 4.488 km aan regionale keringen (waarvan 2.372 km) in Zuid-Holland). Deze keringen zijn belangrijk voor de waterveiligheid. Daarom zijn in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV) veiligheidsnormen voor deze keringen vastgesteld.

In de periode 2009-2012 hebben de waterschappen in West-Nederland de regionale waterkeringen voor het eerst getoetst aan deze veiligheidsnormen. Bij deze toetsing voldeed 1.234 (ca. 30%) km van de keringen niet aan de veiligheidsnorm. De keringen die niet aan de veiligheidsnormen voldoen worden door de waterschappen verbeterd. De risico's van de minder urgente keringen zijn bij het waterschap bekend en worden tot de verbetering beheerst door inspectie en/of tussentijdse beheermaatregelen.

Op basis van het uitvoeringsbesluit regionale waterkeringen West-Nederland 2014 is bepaald wanneer de regionale waterkeringen aan de in de provinciale verordeningen vastgelegde veiligheidsnormen moeten voldoen. De meest urgente keringen zijn inmiddels op orde gebracht. De overige in de jaren 2009-2012 afgekeurde (minder urgente) keringen moeten in de periode 2024 - 2030 op orde zijn gebracht.

De verbeteropgave en de complexiteit van de verbeteropgave verschilt per gebied. Daarom zijn met enkele waterschappen voor een deel van de verbeteropgave afwijkende afspraken gemaakt (op grond van artikel 2, lid 4 van het Uitvoeringsbesluit regionale waterkeringen West-Nederland 2014).

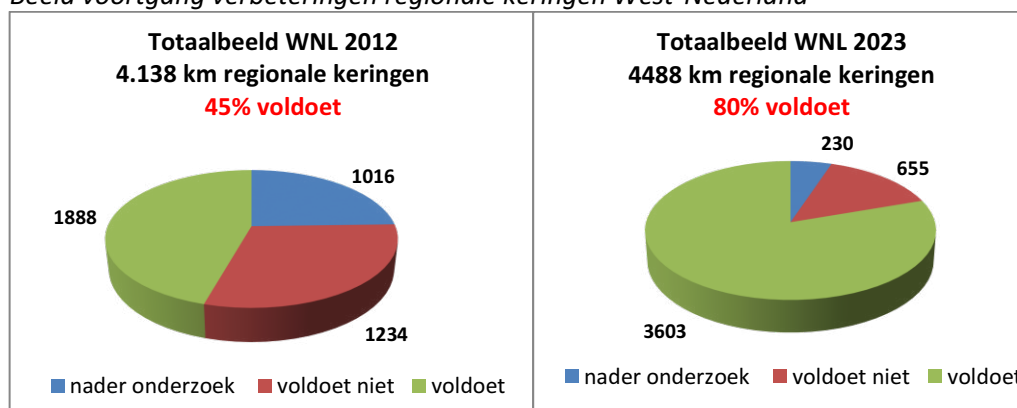
Jaarlijks rapporteren de waterschappen aan Gedeputeerde Staten over de voortgang van de verbeteropgave uit 2012, voorbereiding en uitvoering van de tweede toetsronde 2024, eventuele opgetreden waterveiligheidsrisico's en de jaarlijkse kosten van het toetsen en verbeteren. De rapportages laten een actueel beeld zien van de waterveiligheid en de verbeteringen aan de regionale waterkeringen in West-Nederland. In het bijgaande samenvattend overzicht per waterschap is het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) buiten beschouwing gelaten omdat bij dit waterschap geen keringen op grondgebied van de provincie Zuid-Holland liggen.

Bijzonderheden uit de voortgangsrapportages regionale keringen.

1. Beeld verbeteropgave regionale keringen 2023

Op basis van de eerste toets ronde regionale keringen voldeed in 2012 45% van de keringen in West-Nederland niet aan de geldende IPO-veiligheidsnorm. Na flinke inspanningen van de waterschappen voldoet eind 2023 inmiddels 80% van alle keringen aan de norm. Dit beeld wordt echter enigszins negatief beïnvloed doordat enkele waterschappen hun resultaten van de 2^e toetsronde en de daar afgeleide toekomstige opgaven al hebben verwerkt in hun overzichten. Het gaat dus in het totaalbeeld niet helemaal meer over de verbetering van de opgave uit 2012. De waterschappen hebben in 2023 ca. €88,5 Miljoen uitgegeven aan toetsen en verbeteren.

Beeld voortgang verbeteringen regionale keringen West-Nederland

2. Voortgang toets ronde regionale keringen 2024

Alle regionale keringen in West-Nederland worden conform de afspraak in 2024 opnieuw getoetst (2^e toetsronde). Uit de rapportages blijkt dat alle waterschappen op koers liggen. Soms al gereed of bezig met de afronding en verwerking van de resultaten in een eindrapportage. De (ambtelijke) besprekingen over de (concept) rapportages zijn begin 2024 gestart. Naar verwachting leveren alle waterschappen op tijd (eind 2024) deze rapportages bestuurlijk op aan de provincies.

3. Risicobeheersing en waterveiligheid

In 2023 zijn er geen actuele waterveiligheidsrisico's geweest bij de waterschappen in West-Nederland. Waar nodig wordt bij bekende lage- en/of zwakke plekken in de kering extra geïnspecteerd en eventueel beheermaatregelen getroffen. De waterschappen werken daarnaast steeds meer aan een beter inzicht en proactieve aanpak in het beheer en onderhoud van de keringen. De bever in het regionale boezemwatersysteem wordt door steeds meer waterschappen waargenomen. Op waterschap Hollandse Delta na, is er echter nog niet veel graverijschade door bevers geconstateerd in de regionale keringen.

4. Aanpak herziening afspraken toetsing en versterking regionale keringen (na 2024).

Op 28 mei 2024 is er door de provincies en waterschappen (ambtelijk) een plan van aanpak afgestemd die voorziet in een aanpak via een drietal sporen, t.w.;

1. Opleveren toets rapportages 2024 inclusief data transitie naar de provincies.
2. Evaluatie van het toets proces 2012-2024.

3. Herziening van het uitvoeringsbesluit 2014.

De uitvoering is inmiddels gestart en zal tot in 2026 doorlopen.

5. Samenwerking

De provincies en waterschappen in West-Nederland werken intensief samen aan waterveiligheid door het op orde houden van de regionale keringen. De opgave uit de eerste toetsronde is nagenoeg afgerond. Na 2024 volgen er nieuwe opgaven uit de lopende toetsronde. Veel waterschappen zullen de opgaven voor 2030 dan opnieuw gaan prioriteren. Er komt hiermee ook een nieuwe nul-situatie 2024.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

Samenvatting voortgangsrapportages waterschappen regionale waterkeringen 2023